

RECHTSPRAAK

‘Home base’ piloot slechts een omstandigheid om de plaats ‘van waaruit’ wordt gewerkt in de zin van Brussel I-bis vast te stellen*Feiten*

Werknemer is op 1 januari 2008 in dienst getreden bij Netjets als piloot. In de arbeidsovereenkomst is bepaald dat er geen vaste werkplaats is. Verder is bepaald dat werknemer een luchthaven c.q. “gateway” moet selecteren van waaruit hij naar zijn vliegtuig wordt gebracht, om de werkzaamheden uit te voeren. Werknemer vertrekt vanaf de luchthaven Schiphol of met een vliegtuig van Netjets, waarvan hij de piloot is, of hij gaat mee met een lijnvlucht naar een andere luchthaven waar hij met een toestel van Netjets zijn tour start. In een brief van 16 oktober 2018 van Netjets aan werknemer met een aanbod voor indiensttreding, staat als gateway EHAM Amsterdam Airport vermeld. Werknemer ontvangt van medewerkers van Netjets in Portugal per e-mail en via een app op zijn iPad instructies voor de vluchten van zijn dienst. Bij brief van 18 mei 2020 heeft Netjets de arbeidsovereenkomst van werknemer per direct beëindigd met betaling van een *statutory redundancy pay* en een *payment in lieu of outstanding notice* ter hoogte van drie maandsalarissen. Werknemer heeft in eerste aanleg verzocht om betaling van diverse vergoedingen. De kantonrechter heeft geconcludeerd dat de plaats van waaruit werknemer gewoonlijk werkte niet kan worden vastgesteld, zodat ex artikel 21 lid 1 sub b onderdeel ii Brussel I-bis Verordening voor de bevoegdheid van de rechter de vestiging van indienstneming bepalend is, namelijk Londen. De kantonrechter heeft zich daarom onbevoegd verklaard om van de verzoeken van werknemer kennis te nemen.

Het hof oordeelde dat de plaats van waaruit de werkzaamheden worden verricht, Amsterdam moet zijn zodat de kantonrechter wel bevoegd is. Tegen dit oordeel keert NetJets zich in cassatie. Volgens NetJets heeft het hof miskend dat het van groot belang is of de luchtvaartmaatschappij waar de piloot in dienst is die ‘home base’ aanwijst, dan wel of de piloot die ‘home base’ aanwijst.

Oordeel

De Hoge Raad oordeelt als volgt.

‘Home base’ piloot slechts een omstandigheid om de plaats ‘van waaruit’ wordt gewerkt in de zin van Brussel I-bis vast te stellen

Het oordeel van het hof dat Schiphol de plaats is ‘van waaruit’ de piloot het belangrijkste deel van zijn verplichtingen jegens NetJets vervulde, berust op een waardering en weging van het

geheel van omstandigheden dat dit geval kenmerkt. De omstandigheid dat de ‘home base’ in de zin van B bijlage III bij Verordening (EEG) nr. 3922/91 Schiphol was, neemt in dat geheel naar het kennelijke oordeel van het hof slechts een ondergeschikte plaats in. Het oordeel van het hof dat de Nederlandse rechter bevoegd is, steunt immers voornamelijk op de omstandigheden (rov. 3.7):

(1) dat de piloot zijn opdrachten voor NetJets verrichtte vanaf de luchthaven Schiphol en daar na elke tour ook weer terugkeerde;

(2) dat de piloot vanaf Schiphol vertrok hetzij met een lijnvlucht hetzij als piloot in een vliegtuig van NetJets;

(3) dat de piloot de instructies voor opdrachten thuis ontving via e-mail of via een app op zijn i-pad;

(4) dat de piloot na aanvaarding van een opdracht ervoor zorgde dat hij in het pilotenuniform van NetJets op de afgesproken tijd op Schiphol aanwezig was;

(5) dat de piloot tot het begin van een tour en na afloop daarvan voor eigen vervoer en onderdak moest zorgen, op eigen kosten, en dat NetJets gedurende een tour de zorg voor vervoer en accommodatie overnam en de daarmee gemoeide kosten betaalde.

Tegen deze achtergrond geeft niet blijkt van een onjuiste rechtsopvatting en is evenmin onbegrijpelijk dat de omstandigheid dat de ‘home base’ in de zin van bijlage III bij Verordening (EEG) nr. 3922/91 op verzoek van de piloot kon worden gewijzigd, het hof niet heeft weerhouden van zijn hiervoor bedoelde oordeel omtrent de plaats ‘van waaruit’ de piloot het belangrijkste deel van zijn verplichtingen jegens NetJets vervulde. De klachten van het onderdeel stuiten hierop af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 18-11-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:1702

Zaaknummer: 21/04460

Rechters: M.J. Kroeze, C.H. Sieburgh, H.M. Wattendorff, F.J.P. Lock en A.E.B. ter Heide

Advocaten: S.F. Sagel

Wetsartikelen: 21 Brussel I-bis